

PRENUMERATA:
 Miesięcznie we Lwowie 440 Mk., z dostawą do domu 600 Mk., z przesyłką w Polsce 600 Mk., w innych państwach 700 Mk. Za zmianę adresu dopłaca się 10 Mk.
 Cena numeru 20 Mk.
 Konto czekowe P. K. O. 140.361.
 Reklamacje otwarte wyłącznie od opłaty pocztowej.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano

CENY OGŁOSZEŃ:
 Za wiersz bezparent. Zwyczajne 30 Mk., Nadzwyczajne 40 Mk., „Kronika” 60 Mk., na pierwszej stronie 200 Mk., 1 rząd krótki 150 Mk., Pokrośnięcie i kolumnisty 120 Mk. Drobne ogłoszenia za każdy wiersz 15 Mk. Kupony sprzedaż od wyrazu 15 Mk. Rozkład. przyw. i mat. od wyrazu 10 Mk. Cena stronicy 30.000 Mk., pol. stronicy 15.000 Mk., cała stronica pierwsza (pod nagłówkiem) 20.000 Mk., jeden rząd na 1. stronicy 20.000 Mk. Plaki na reklamach tekstowych po cenie 100 Mk. Ogłoszenia na ulicznych i innych 50% drożej. Ogłoszenia zagran. o 100% drożej. „Kurjer Lwowski” wychodzi 3 razy w tygodniu.

Redakcja przy ulicy Os.olińskich l. 15. Administracja przy ulicy Chorążczyzny l. 28. — Redaktor przywilej wyłączenie między godziną 4—5. Biura Administracji otwarte codziennie od godz. 6 rano do 7 wieczór. — Adres dla telegr.: „Kurjer”, Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19
 W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają. Biuro dzienników „Promień”, ul. Włók 19., oraz Adm. n. „Gazety Lud.” ul. Świętokrzyska 17
 Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”. Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

**Każdy kupiec
 w nien być na Targu Poznańskim**
 19—27. marca 1922. 8'45

Ostatnia faza sprawy wileńskiej.

O tekst aktu włączenia. — Dyskusja w komisji spraw zagr. — Projekt rządowy przyjęty.

Niemcy i Rosja.

Porozumienie między Niemcami a Rosją było zawsze ideałem głębszej polityki nie tylko w Berlinie, ale i w Moskwie. Jednakże ilekroć przybliżano do zrealizowania tej myśli, zawsze „coś” stało na przeszkodzie, jak nie po jednej, to po drugiej stronie. I tak kiedy po pokoju brzeskim Niemcy z grafem Muerbachem na czele ulokowali się w Moskwie, niespodziane morderstwo przedstawiciela Niemiec odrazu zepsuło wszystkie plany. Z drugiej znowu strony Joffe natychmiast po przebyciu do Berlina wywiesił na swojej ambasadzie czerwoną chorągiew i tak sobie buńczucznie poczynał, że nawet najcierpliwszy „cesarski” patriota miał już tego za wiele. Odtąd wszelkie próby zbliżenia kończyły się jakimś nieszcześciem szczególnie dla Niemiec.

Niemcy bowiem każdorazowe zbliżenie z Moskwą przypisać musieli bądź strajkiem bądź „putschem”. W rezultacie zwycięstwo właściwie jest po stronie Sowietów, albowiem udało im się stworzyć silną placówkę, która liczy dziś w sejmie Rzeszy 26 mandatów komunistycznych i przeszło 60 sympatyków w grupie niezawisłych socjalistów. Mimo jednak całą nienawiść, jaką wywołują Sowiety w sercu każdego patriotycznego buergera, Rosja nie przestała być sprzymierzeńcem Niemiec. Do dziś szerokie warstwy, niewtajemniczone w politykę międzynarodową, wierzą, że Rosja wstanie z gruzów, uderzy na Warszawę a potem z Niemcami pójdzie na Paryż.

Tymczasem wielka finansjera rozpoczyna pracę na serio. W samej Moskwie pracuje niestrudzenie osławiony Krupp, który już nawet wynajął odpowiednie tereny pod fabryki żelaza, dokoła zaś niego operuje cała armia korespondentów i agentów handlowych, zbierających skrupulatnie informacje, przeznaczone nie tylko dla „Vaterlandu”, ale też dla wywołania filogermanskiego nastroju wśród mas rosyjskich. W Królewcju zorganizowano „wielkie targi wschodnie”, które mają być w przyszłości punktem węzłowym całego handlu między Rosją a Niemcami. Stinnes odważył się nawet w Londynie zaproponować wynajem całej sieci kolejowej niemieckiej za cenę dopuszczenia kapitałów niemieckich do spółki w eksploatacji Rosji.

Jednym słowem, robota nad zbliżeniem rosyjsko-niemieckim przybrała w ostatniej swej fazie formy zupełnie pozytywne i zdaje się, że na konferencję genueńską przyjdą najlepiej przygotowani Niemcy. Konferencja genueńska, znana szczerze konferencją w sprawie przywrócenia równowagi ekonomicznej w Europie, nie jest dla Niemiec niczem innym jak tylko rozgraniczeniem sfery wpływów i wyznaczeniem terenów eksploatacyjnych w Rosji i w państwach ekonomicznie słabszych drogą zwykłego geszefciarskiego porozumienia.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Dziś w południe rada ministrów odbyła specjalne posiedzenie w celu ustalenia tekstu aktu złączenia Ziemi Wileńskiej z Rzplą Polską. Akt ten brzmi, jak następuje:

Działo się w Warszawie w pałacu Rady ministrów dnia 2. marca 1922 r. wobec rządu polskiego w osobach, (tu wymienieni są członkowie i kierownicy ministerstw obecnego gabinetu), oraz delegacji Sejmowej w Wilnie jako przedstawicieli ludności Ziemi Wileńskiej d'a dania wyrazu woli ludności (tu następują nazwiska 20 delegatów Sejmu wil.), którzy oświadczyli, że Ziemia Wileńska, spełniając prawo samostanowienia o losach kraju, uchwaliła na posiedzeniu z dnia 20. lutego 1922 r. co następuje: (tu następuje dosłowny tekst uchwały orzekającej Sejmowi wileńskiemu); dalej czytamy: Rząd polski przyjął to oświadczenie do wiadomości, poczem się wspólnym aktem stwierdza:

Art. I. Ziemia Wileńska z woli swej ludności, od wszelkich innych związków państwowych wolna, zostaje złączona z Rzplą Polską.

Art. II. Zwierzchność nad Ziemią Wileńską odtąd przysługuje Rzpltej Polskiej.

Art. III. Sejm Rzpltej Polskiej uchwali statut Ziemi Wileńskiej.

Art. IV. Akt niniejszy podlega zatwierdzeniu Sejmowi Ustawodawczemu Rzpltej Polskiej.

Poczem wobec przedstawienia przez delegatów Sejmu wileńsk. pełnomocnictw, uznanych za wystarczające i sporządzonych w należytej formie, akt ten wejdzie w życie. Na tem kończy się tekst aktu.

Następnie rada ministrów uchwaliła następujący projekt rezolucji sejmowej, ratyfikującej złączenie Ziemi Wileńskiej z Rzplą Polską.

Art. I. Sejm ustawodawczy Rzpltej Polskiej zatwierdza akt złączenia Ziemi Wileńskiej z Rzplą Polską z dnia 2. marca 1922 r., podpisany przez Rząd Rzpltej Polskiej z jednej, a przez delegatów Sejmu Wileńskiego z drugiej strony.

Art. II. Sejm wzywa Rząd, aby w imieniu Rzpltej Polskiej objął niezwłocznie władzę nad Ziemią Wileńską.

(Koniec projektu ustawy ratyfikacyjnej.)
 Delegacji sejmowej wileńskiego przybędą do Warszawy jutro (w czwartek) o godz. pół do 12 w przedpołudnie, a o godz. 5 popołudniu delegacja przyjęta będzie w pałacu rady ministrów, gdzie gabinet w komplecie przedłoży delegacji wileńskiej akt złączenia Ziemi Wileńskiej celem podpisania.

Dalsza uroczystość związana z aktem włączenia Ziemi Wileńskiej do Polski nastąpi w sobotę przedewszystkiem w Sejmie, następnie w katedrze, wreszcie w radzie miejskiej miasta Warszawy.

W KOMISJI SPRAW ZAGR.

Warszawa. (PAT.) Komisja dla spraw zagr. pod przewodnictwem p. Skuńskiego obradowała nad sprawą aktu w sprawie wileńskiej, przyjętego na posiedzeniu rady ministrów i wnioskami jakie mają być przedłożone sejmowi. Minister spraw zagr. w dłuższej przemowie podał przebieg historyczny w sprawie wileńskiej i zawiadomił komisję o projekcie aktu, który ma być zawarty między rządem i delegacją sejmowej wileńskiej. Dyskusję wywołała pewna różnica zdań, w końcowym jednak głosowaniu propozycja rządu została przyjęta.

PRZYGOTOWANIE AKTU.

Wilno. (AW). Posłowie rozpoczęli podpisywanie tuszem artystycznie wykonanego aktu uchwały przyłączenia ziemi wileńskiej do Polski. Akt wykonany jest na pergaminie w 3 kolorach: czarnym, złotym i czerwonym, w stylu dawnych aktów, według projektu prof. Ruszczyca. 1 egzemplarz aktu przesłany zostanie rządowi Rzpltej, drugi pozostanie w Wilnie.

Sowiety mobilizują się na granicy zachodniej.

Pomoc dla głodnych idzie na akcję wojskową.

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

Warszawa, 1. marca.
 (S). Od osoby świeżo przybyłej z Sowdepji dowiadujemy się, że rzeczywiście Sowjety mobilizują się i koncentrują swą armię na granicy zachodniej.
 O samym wyglądzie armii interlokutor wyraził się, że jest dobrze ubrojona, umundurowana i odżywiona. Przypuszczenia, że akcja filantropijna „zgnitego zachodu” i burżuazyjnych narodów jest w przeważającej części wykonywana przez Sowjety nie dla głodnych, a dla uprzywilejowanych armijców — prawdopodobnie mają dużo racji.

SOWJETY WSTRZYMUJĄ SIĘ OD PROPAGANDY.

Moskwa. (PAT). Cziczerin rozesłał do wszystkich przedstawicieli sowjeckich zagranicą okólnik, w którym zalecił, aby funkcjonariusze sowje-

tów zagranicą wstrzymali się obecnie od wszelkiej propagandy i agitacji na cały czas poprzedzający zwołanie konferencji genueńskiej aż do nowego w tym względzie rozporządzenia komisariatu spraw zagranicznych.

Na marzec 1922

czas odnowić przedpłatę

KURJERA LWOWSKIEGO

Celem uregulowania nakładu upraszamy o najwcześniejsze odnowienie prenumeraty.

Wszystkie bowiem szczytne idee głoszone na ten temat przez Anglię są obłudą. Do takiego zresztą stanowiska jest ona niejako zmuszona, gdyż — jak domniemuje jeden z niemieckich korespondentów w Moskwie — Anglia jest tak niepopularna w Rosji, że wszelkie swoje interesy musi załatwiać pod firmą amerykańską lub... niemiecką.

Jakkolwiek prace przygotowawcze w Niemczech już są na ukończeniu, to jednak stosunki w Rosji są dla wszelkiego rodzaju eksploatatorów niepomyślne. Rokowania handlowe między Niemcami a Sowietami, prowadzone od dłuższego czasu, utknęły na martwym punkcie dzięki... Francji. Ta bowiem powołując się na 116 art. traktatu wersalskiego, który zobowiązuje Niemcy do wypłaty odszkodowań Rosji, zaproponowała Sowietom, by odstąpiły swoje pretensje do odszkodowań niemieckich na rzecz Francji, która ściągnięte na Niemcach sumy wpisze a conto długu rosyjskiego. Sowietom propozycja ta niezmiernie się podobała i pod jej wpływem rokowania wloką się do dziś bez rezultatu. Drugim niepomyślnym momentem dla zbliżenia rosyjsko-niemieckiego są „Czeka“ i „Wniesztorg“. Wprawdzie osławiona „Czeka“ ma być zreformowana i wcielona do komisariatu spraw wewnętrznych, jednakże pozostaje jeszcze „Wniesztorg“, czyli komisariat dla handlu z zagranicą. Instytucja ta nawet w samej Rosji zachowuje się jak rozgrymaszony dzieciak, który wszystkim chce handlować i każda inicjatywę prywatną monopolizuje dla siebie. Dwie wielkie organizacje rosyjskie jak „Stielskosojuz“ i „Centrosojuz“ mają nie mało kłopotu z „Wniesztorgiem“ i dzięki niemu właśnie nie mogą się rozwijać. Niemcy znają dobrze politykę tej instytucji, znajdującej się przeważnie w ręku najskrajniejszych komunistów i obawiają się jej bardziej, niż osławionej Czerezwyczałki.

Prócz tego jeszcze w miarodajnych sferach sowieckich opinia w sprawie dopuszczenia kapi-

tałów obcych jest podzielona. Lenin reprezentuje kierunek najbardziej przychylny, Trocki chciałby jak najmniej przyrzekać i obiecywać, gdyż tego rodzaju przywileje byłyby rezygnacją z rewolucji europejskiej i planu zaprowadzenia Sowietów w państwach kapitalistycznych. Żywieli skrajni, sfanatyzowane ideą komunistyczną nie chcą ani słyszeć o komoosjach na rzecz kapitalistów. Jak długo w tym kierunku nie nastąpi radykalna zmiana, tak długo niema mowy o eksploatacji Rosji... chyba, że Sowiety ruma, ale na to na razie nie zanosz się.

Zanim jednak przyjdzie do ostatecznego porozumienia między Niemcami a Rosją, polska racja stanu wymaga, byśmy sytuację wyzyskiwali póki czas, gdyż sojusz niemiecko-rosyjski, w jakiegokolwiek on nastąpi postaci, jest zawsze dla nas szkodliwy i jeżeli — broń Boże — dojdzie do skutku, wówczas nie możemy marzyć o spełnieniu naszej wielkiej roli na wschodzie.

J. Kardasz.

Wybory rumuńskie.

BRATIANU WALCZY O WŁADZĘ.

(Od naszego korespondenta).

Bukareszt, 24. lutego 1922.

Rozpętały się namiętności polityczne, cały kraj w konwulsjach wyborczych, za kilka dni stanie do urny parę set tysięcy wyborców.

Jak wiadomo, nowy rząd Bratianu, powołany przed miesiącem do steru, uzyskał od króla rozwiązanie parlamentu i przeprowadzenie nowych wyborów do izby i senatu.

Gdyby obecny rząd, złożony wyłącznie z liberałów, zezwolił na to, by opinia publiczna mogła się wypowiedzieć zupełnie swobodnie, niezawodnie należałby p. Bratianu z swoją grupą za kilka dni po wyborach do... przeszłości. Dlaczego? Oto partja liberałów była zawsze znienawidzoną w dawnym królestwie, a po trzech latach złączenia Bukowiny, Besarabii i Transylwanii, zdołała wytworzyć ferment nienawiści przeciw sobie także i w tych nowych prowincjach! Zniechęcony jest Jonel Bratianu i cała jego rodzina, oraz grupa satelitów, należących do sztabu za to głównie, że nie ma dla nich środka tak podłego i tak niskiego, którego by nie używali w życiu politycznym. Szkalowanie i oczernianie swoich przeciwników, szerzenie teroru za pośrednictwem całej zgrai płatnych agentów, oto główne metody polityczne p. Bratianu i jego zwolenników.

Przyszł do steru Bratianu przed miesiącem po krótkich, bo 30 dni zaledwie trwających rządach. Take Jonesco, nie jako wypływ pewnej idei politycznej, lecz poprostu dlatego, że się tak królowi podobało. W Rumunji bowiem (tak przynajmniej było dotychczas), rząd nie jest emanacją parlamentu, lecz przeciwnie, każdy rząd — urządując sobie izby tak, by mieć poważną większość, zapewniając mu egzystencję polityczną na pewien czas. Więc rozwiązał Bratianu na podstawie dekretu królewskiego obie izby i zarządził nowe wybory, które rozpoczynają się 1. marca i trwać będą przez 10 dni.

Izba deputowanych liczy 360 posłów, ogólną wątpliwością, czy Bratianowi uda się uzyskać więcej niż 200 głosów, nawet przy całym jego porroze i bezwzględnej postępowaniu wobec przeciwników. Teror należy bowiem do pierwszych środków walki partji liberalnej. Rozpedza i rozkłada się zgromadzenia przedwyborcze opozycji, kandydatów i zwolenników zwalczą się kijem pałką (w obecnej kampanii wyborczej były wypadki śmierci i potłuczeń śmiertelnych), dozwolonego prezydenta ministrów, generała Averescu otaczają stale, gdziekolwiek ukaże się w publicznych miejscach swoich agitacyjnych, czterech żandarmów, w przód których marszu wszędzie, uniemożliwiają w ten sposób zetknięciu się ze swoimi wyborcami. Rozdział kart wyborczych utrudniony; oczywiście w tym celu, by mieć następnie do dyspozycji odpowiednią ilość kart dla swoich wyborców podstawionych. A co się będzie działo w noc po dniu głosowania z urnami? Ponieważ w Rumunji wyborom przewodniczą sędziowie, wybrani od szeregu dni odbywają się masowe przenoszenie sędziów „niepewnych“ i mianowanie w ich miejsce innych, powolnych obecnemu rządowi. Działają się to z pogwałceniem konstytucji; Bratianu jednak zdania, że konstytucja i przepisy prawa są dla innych.

Czy, mimo tych gwałtów i teroru (odważają się kandydaci opozycyjni udają się w podróż agitacyjną z bronią w kieszeni) zdoła Bratianu zdobyć sobie poważną większość? Ponieważ nowe izby będą miały charakter konstytuancyjny, potrzebowały 2/3 głosów; co do tego jednak nie można z całą pewnością już dzisiaj twierdzić, że rezultat Bratianu nie osiągnie. Do różnych trudności przyłączają się również niepowodzenia liberałów w Transylwanii, gdzie partja narodowa z Maniu, Wajdą i Michalym na czele szła do wyborów pod znakiem silnej opozycji przeciw znienawidzonym liberałom. W Besarabii

Kinematograf kronikarza.

— 0 —

Źle jest! Bardzo jest źle! Smutne zapanowały czasy, kiedy na autora lub na autorów, którzy dają nam cząstkę serca swego i „swych myśli przede“ rzuca się zawzięcie cała krytyka teatralna! O ileż lepiej czułem się przez chwilę krótką w atmosferze prostoty i gołębiego serca, jaka wytworzyła się u nas w domu, gdy służąca nasza Frania wróciła z teatru. Za wierną jej służbę, a więc za delikatność w braniu „koszykowego“, za ostrożne tłuczenie talerzy, za subtelność w rozkładzie wizyt, jakie oddają jej synowie Marsa — subtelność, która nigdy nie zgromadza więcej w naszej kuchni meżów zbrojnych ponad trzech — za to wszystko dałem jej 200 mp., aby raz choć poszła do Teatru małego, gdy właśnie grać miało znakomitą „Hiszpańska natche“. Frania, uszczęśliwiona, rozpromieniona, już o drugiej wyszła z domu, lecz przez pomyłkę kupiła bilet do Teatru wielkiego na „Cyganerię“. Jakież było moje zdziwienie, gdy Frania po powrocie z teatru, mimo że po włosku śpiewano, podała mi treść sztuki w kilku słowach, lecz wyczerpująco. Co znaczący gra dobra, co to znaczy odczucie sztuki! Odrzuciła zrozumiała, że „jakaś biedna bardzo pańienka ze względu na zapowiedziany przez magistrat mróz 40-stopniowy, uparła się mieć zarekawkę, tylko nie miała pieniędzy. Zlitował się nad nią jakiś facet, zarekawkę jej kupił“... Tu następuje kulminacyjny punkt tragedji życiowej owej biednej dziewczyny! Bo oto mówi Frania — gdy przyszła do faceta, okropnie zmarznięta, położyła się do łóżka. Dobroczynca daje jej upragniony

zarekawkę, a ją w tej chwili z radości trafił szlag“. W tem miejscu opowiadania zauważyłem lzy w oczach poczciwej Frani! Recenzja prosta, krótka, bez żadnych ataków pod adresem autora lub artystów! Bez tej powodzi „koncepcji“, „dyspozycji“, „węzłów dramatycznych“, „konfliktów psychicznych“, „inwencji“ itp.! O ileż miłej czuje się człowiek w takiej atmosferze! Tak mi zaimponowała Frania swoją prostotą, obiektywnym — no i co ważniejsze — trafnym sądem o sztuce, że odtąd zamiast czytać gwałtowne recenzje o sztuce jakiejś, zanim na nią pójdę, pierwszej kupię bilet dla Frani, a gdy ona mi powie, że iść warto, wtedy dopiero pójdę!

*

Nigdy nie zauważono tego, że jestem żonaty! Cel życia, ciepło ogniska domowego i wiele, wiele innych stron dodatnich stanu małżeńskiego dawało mi zawsze duże zadowolenie wewnętrzne. No i dziś nie żałuję — pewno... ale... jest małe „ale“. Otóż w dniach ostatnich miałem chwilę jedyną, bardzo krótką wprawdzie, w której, westchnawszy smutno, pomyślałem sobie: „mój Boże! gdybym tak był dziś kawalerem!“ Myśl ta — zdrożna zresztą — powstała pod wpływem wiadomości z Warszawy o nominacji w jednym z naszych ministerstw, jednej panny aż do rangi piątej, gdy w tem samym ministerstwie rutynowani fachowcy — urzędnicy, doktorzy praw — mają po długich cierpieniach — zaledwie stopień służbowy siódmy, wobec czego przechodzą pod bezpośrednie władztwo domowego wykształcenia! — „Mój Boże!“ — myślałem sobie. — Gdybym tak był kawalerem... w Warszawie... w ministerstwie... a byłem (to dziś jeszcze znać!) ogromnie przystojnym chłopcem... kto wie? Może, a może

przecież i ja zaawansowałbym do rangi piątej dzięki protekcji tej, o której rękę nie zawahałbym się kompetować bez względu na wiek, zalety czy i wygląd zewnętrzny. Możebym choć w drodze doszedł do czego w życiu, gdy bez teatru ani rusz, skoro nie mam przyjaciela ministra, kuzyna szefem sekcji, kolegi dyrektorem departamentu lub ucznia generałem!“

Z rozmyślań przykrych obudził mnie Frania: „Proszę pana, pani prosi, aby pan poszedł po drzewo, bo już nie ma ani kawałka w domu“.

Z radością zerwałem się z miejsca. Myśli zdane przysły w okamgnieniu. Uśmiechnąłem się wesole i zadowolony ze siebie, pobiegłem do składnicy drzewa, myśląc po drodze: „Niech sobie inni mają awanse, protekcje, uznanie, ja mam cel o wiele droższego: cel życia! Drzewo na świętą dzię! Wiosenne ubrania i buciki dla rodzinki! I z dumą wracałem za trzy godziny z połowicznie suchym drzewem, więcej nie myśląc już o tem, dlaczego nie jestem kawalerem!“

*

Jak ongiś Stwórca nie mógł odwrócić kary miasta Sodomy dla kilku sprawiedliwych i zniszczył je ogniem i siarką, tak dzisiaj p. Ministerstwo dla kilku dziennikarzy, w pierwszym rzędzie dla mnie, postanowił zatopić cały Lwów sprawiedliwych! Nie pozasypywały nas lawiny śnieżne, nie połamała nas ślizgawica, teraz niechybnie zalanie nas mętne potoki błota, lejące się z góry dachów, spadające rwącymi wodospadami na miejscach wzniesionych lub wytrzeszczających brudne przepastne ślota z pomiędzy płyt chodnikowych. O! Nie! Panie Dyrektorze! Nie uda się!

ówależ nie zbyt różowo przedstawiają się szanse wyborcze obecnego rządu.

Co do opozycji najmniebezpieczniejszą dla Bratiana jest partja chłopska z dr. Lupu i prof. Michalakim na czele; dawni demotraci (ze znaku łake Jonescu) połączyli się ze zwolennikami grupy prof. Jongi i utworzyli wspólny blok: listę obywatelską. Z partji jenerała Averesco (ludowa czyli popularni), dawniej bardzo potężnej, pozostały niedobitki, a jenerał A. przekonał się na własnej skórze o prawdziwości zasady, że popularność i polityka są pojęciami zupełnie odrębnymi. Mimo to zdobędzie sobie grupa jenerała niezawodnie 20—30 miejsc w przyszłej Izbie.

Partja socjalistyczna występuje w szranki wyborcze w kilku okręgach, zarówno do Izby, jak i do Senatu.

Pozostałby jeszcze z opozycji zwolennicy Margilomana i C. Ariona (postępowcy-progresiści); ci mają jednak mało widoków i nie zmieniają fizjonomji Izby; jedynie może szefem grupy udać się wejść do przyszłego parlamentu. F.

—00—

W sferach rządowych i parlamentarnych.

(Od naszych warszawskich korespondentów.)

Warszawa, 1. marca.

JAK PREMIER PONIKOWSKI ODPARŁ OFENSYWĘ ENDECKĄ?

(S). Na czeni polega taktyka prezydenta Ponikowskiego — świadczą fakty.

W zeszłym tygodniu oddano ministra Downarowicza na pastwę losu i Związku Ludowo-Narodowego. W chwili, gdy N. D. przygotowała się do obalenia, tryumfu i... objęcia tego złotego resortu na czas wyborów przez swego męża — pan prezydent na radzie ministrów stawia iunctim między votum nieufności ministrowi spraw wewnętrznych i całej rady ministrów. Tym faktem wziął w mocną opłękę i obronę p. Downarowicza. Obaleniem ministra Downarowicza obala cały gabinet. Na tak zawrocie „zwycięstwo“ przestępujący z nogi na nogę Lutosławscy nie byli przygotowani, więc zatrabili na... zmianę stanowiska.

P. JANISZOWSKI, MAŻ ZAUFANIA P. SKIRMUNTA.

(S). Na dzisiejszem tajnem posiedzeniu komisji spraw zagranicznych w części jawnej klub

Próżno przebiegasz na swym syczącym, wonnym rumaku jak Farys lwowski przez ulice miasta, zacierając ręce radośnie, że woda już do kolan sięga przechodniom!

Próżno cieszysz się myślą, że już nie będą pisali kronik i „poematów błotnych“ o „czystości“ Lwowa ci obrzydli, natrętni dziennikarze! Podniosłem rzuconą mi rękawicę!. Wyzywam śmiało dzisiaj wszystkie magistrackie żywioły do walki, gdyż dopomoga mi w tej walce: życzliwość ludzka i własny spryt! Jestem już przygotowany! Na wodę z dachu mam płaszcz gumowy. Na ewentualną, ponowną zamieć śnieżną mam używane, lecz porządne narty. Na spadające z dachów stalaktyty lodowe mam hełm szturmowy, otrzymany w darze od konendy załogi lwowskiej. Na ślizgawicę przypuszczalną mam dwukołowy wózek, sprawiony przez Redaktora i łopatkę drewnianą do posypywania przed sobą ścieżek popiołem wieszonym we wózku. A wreszcie na spodziewany potop błotny mam zakaptony przez moich przyjaciół w Demobahu zdemontowany ponton, którym jak Noc uniosę się ponad wód odmęty i... nic mi się nie stanie!

Szanownych Czytelników zaś ostrzegam: jeśli zobaczą obywatela na nartach w gumowym, żółtym płaszczu, w hełmie bojowym, popychającego wózek z popiołem i posypującego ruchem energicznym na lewo i na prawo drogę, po której kroczy — niech nie myślą, że to osobnik, który nawet w Nuzie nie był w stanie ubrać się po ludzku, niech nie myślą również, że to funkcjonariusz miejski od „chronicznego porządku“ — nie! Tym dziwnie umundurowanym obywatelem będzie Wasz podpisany niżej kronikarz.

Leon Żypowski.

„Wyzwolenia“ udzielił poparcia osławionemu w kronice sądowej Janiszowskiemu, którego sąd zdyskwalifikował mimo przedstawienia tajnych dokumentów przez min. spr. agr. Ów p. Janiszowski, były członek ochrony, uznany przez sąd honorowy za człowieka niehonorowego — jest jednak honorowym attache i używany bywa nadal przez p. Skirmunta do poufnych posług z pensją półtora tysiąca lirów miesięcznie.

P. SKIRMUNT W OPALACH.

(S). Przedmiotem obrad dzisiejszego posiedzenia komisji spraw zagranicznych było exposé ministra Skirmunta na temat stosunku Polskiej Rzeczypospolitej do państw innych i odwrotnie, w związku z konferencją w Genewie.

Z początkowego zachowania się p. ministra dało się wywnioskować, że ma zagwarantowane poparcie jakiegoś klubu, czy nawet 2—3 (Nar. Zjedn., Lud., Skulski), lecz pewność pana ministra w ciągu posiedzenia zaczęła maleć. P. Skirmunt opuścił posiedzenie mocno zachwiany i podskuby. Podobno ludowcy drogą interpelacji w sprawie rozmaitych skandali dyplomatyczno-arystokratyczno-monarchistycznych, jakie wciąż mają miejsce — mocno poderwali zagwarantowanie się ministra Skirmunta.

ENDECKA CHCE OBALIĆ MINISTRA SOSNKOWSKIEGO.

(S). P. Neuwert Nowaczyński w „Myśli Narodowej“ Zainorskiego przygotował opinię na wywalenie zbyt długotrwałego ministra spraw wojsk. Związek Lud.-Narodowy i generał Skarbek przecież potrafia celować i w organizatora zwycięskiej armji polskiej.

—00—

Przegląd światowy.

TRAKTAT RYSKI A KONFERENCJA W PRESZBURGU.

Program konferencji państw Małej Ententy i Polski obejmuje między innymi omówienie stosunków tych do Rosji sowieckiej. Byłoby rzeczą ogromnej wagi, aby Polska uzyskała od państw tych jeżeli nie uznanie traktatu ryskiego, to przynajmniej formalne zobowiązanie, że na konferencji genueńskiej państwa Małej Ententy będą popierać żądanie Polaków uznania traktatu ryskiego. Dotąd znany oporne stanowisko Czechosłowacji w tej sprawie, podobnie i Jugosławia nie odrosiła się życzliwie do traktatu ryskiego. Oba państwa czyniły to głównie ze względu na przyszłą Rosję i jej roszczenia terytorjalne. Jednak troska ta stanie się płonną wobec oświadczenia „Tempsa“, że w razie uznania przez mocarstwa sowietów, klauzule terytorjalne i polityczne traktatów przez nie zawartych, nie będą podlegać żadnej rewizji. Stanowisko Polski niezawodnie poprze Rumunja, która granice nasze na wschodzie uznała i dla której traktat ryski jest warunkiem bezpieczeństwa.

L. C.

FRANCJA I ANGLJA.

„Journal“ radzi za wszelką cenę dojść do układu z Anglią, choćby nie zupełnie doskonałego, gdyż Anglicy, którzy nie znoszą piśmiennych zobowiązań, są zawsze wierni słowu danemu, Trak-

tat taki będzie dostatecznym ostrzeżeniem dla Niemiec, które „zrozumieją, co to znaczy“.

—00—

Sprawy ukraińskie.

Pan dr. Nazaruk mówi. Jeden z wielkich petruszewyczów, Osyp Nazaruk, który wstawił się w publicystyce drukowanym pamfletem pt. „Rik na wetykoji Ukraini“, zobudzającym Naddnieprzańców, a wprawiającym w publicę, że p. Petruszewycz był puklerzem przeciw bolszewikom, oświadczył współpracownikowi „N. Fr. Presse“, szereg znanych, stale powtarzanych argumentów „zachodnio ukraińskich“, jak: Genua ma' usunąć błędy, uniemożliwiające uspokojenie i odbudowę Europy. Takiem błędem jest „polska okupacja“ Polaków z Ukraincami nikt nigdy nie pogodzi. Jeżeli koalicja nie będzie miała siły usunąć Polaków z Galicji wsch., niech zrezygnuje z porządkowania chaosu wschodnio-europejskiego.

Narady w Wiedniu. Jak donosiliśmy, w Wiedniu obraduje kongres ukraiński. Przyjechał też Rakowski, szef ukr. rządu sowieckiego i konferuje z prof. Hruszewskim, leaderem SR., którzy usunęli się od obrad kongresu. Bawi też wódz armji ukr. gen. Omelanowin-Pawienko, który odbywa narady z wojskowymi ukr. będące w związku zapewne z wypadkami, jakich z wiosną spodziewać się należy na Ukrainie.

Ukraińcy zbroją się. Wedle czerniowieckiego socjalistycznego „Vorwärtsu“ w Rumunji bawi misja wojskowa URL. z gen. Deloigiem na czele i za zezwoleniem min. wojny werbuje wśród internowanych do armji ukr., która od Rumunów otrzymała 18 dział, 180 kar. maszyn. i 11.000 ręcznych, oraz materjał sanitarny.

W rejonie Tyraspola formują się trzy p. p. i trzy grupy jazdy, które za zezwoleniem władz rumuńskich mają wpaść do bolszewji. Wiadomości te wyglądają trochę, jak z pod pióra śp. rtm. Münchhausena.

Czerezyczażka szaleje. Sowjety obiecaly dla zamydlenia oczu Europe, znieść „czeke“. Tymczasem, jak pisze „Hrom. Wistnyk“, niedawno rozstrzelano w Płoskirowie 200 osób, podejrzanych o udział w powstaniu ukr.

Liga narodów i Ruś Zakarpcka. Sekretarjat generalny L. N. ogłasza komunikat, oznajmiający, że na skutek petycji partji politycznej Rusinów węgierskich utworzony został w łonie L. N. specjalny komitet do zbadania sporu Rusinów w Czechosłowacji. W skład komitetu weszli p. Hymans, markiz imperiali i wiechr. Ishii. Komitet wydał raport wyrażający ufność i przekonanie, że rząd czesko-słowacki, zgodnie z traktatem St. Germain, utworzy z Rusi Zakarpckiej jednostkę autonomiczną w łonie państwa czesko-słowackiego i że będzie uwiadomił Ligę narodów o wszystkich postanowieniach w tej sprawie.

Wiadomo, że mimo formalnych upomnień Ligi, rząd praski bynajmniej nie spieszy się z nadaniem autonomji, choćby fikcyjnej, zaś nie tak dawno p. prez. Massaryk zastrzegł się przeciw dążenom autonomicznym Niemców, Słowaków i Rusinów w sejmie czeskim. „Tylko bez złudzeń panowie!“ oto odpowiedź p. Massaryka.

—00—

Niemcy z bronią u nogi!

Mobilizacja walki gazowej. Pogotowie lotnicze. Ćwierć miliona świetnej stałej armji.

Paryż. (PAT.) Na posiedzeniu izby deput. w dyskusji nad projektem ustawy o służbie wojskowej dep. Jean Fabry oświadczył, że wszyscy pragnęliby zredukowania służby wojskowej we Francji do 1 roku. Jednakże niestosowanie się do przepisów traktatów i brak czasu na konieczne przekształcenie techniczne armji francuskiej zmuszają Francję do utrzymania 18 miesięcznej służby wojskowej. Sprawozdawca wykazywał konieczność kontroli nad mobilizacją przemysłową Niemiec. Chodzi mianowicie o przekształcenie niemieckich fabryk chemicznych, które przyspo-

sobiają materiały do walki gazowej, oraz fabryk lotnictwa prywatnego.

Oprócz tego Niemcy przeprowadziły u siebie taką organizację, która im umożliwia szybkie przeprowadzenie mobilizacji. Niemcy rozporządzają 250.000 ludzi, z których 100.000 jest zorganizowanych jako doskonała armja, pozostałych zaś 150.000 porożdzielano na rozmaite formacje również o doskonałej organizacji.

—00—

P. marszałek wróg reformy rolnej.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 1. marca.

(S) Marszałek izby prawodawczej, p. Trąpczyński daje częsty wyraz swemu zapatrywaniu, że ustawa o reformie rolnej jest niesłuszną i nie może być wykonywaną, że dr. Kiernik burzy płacówki polskie i uprawia rabunek. Ostatnio taką mądrością zabłysnął p. Trąpczyński wobec prezesa Witosa i posła Rataja, którzy interpelowali go, w jakim charakterze występował u prezydenta ministrów. — W tem miejscu warto przypomnieć, że pod łaską marszałkowską p. Trąpczyńskiego reforma rolna została przez Sejm ustawodawczy uchwalona **jednomyślnie**. I nic tego faktu nie zmieni — nawet to, że działo się to 15. lipca 1920 roku, gdy pan marszałek miał spakowane manatki swoje i sejmowe, by być gotowym do rejerady w Poznańskie. Wprawdzie w owym czasie p. marszałek co godzina stał zapytania do sztabu z pytaniami, czy już trzeba uciekać, czy jeszcze można chwilę się wstrzymać, by móc wymyślać od ostatnich na najwyższą, w Polsce osobę... Był to stan bardzo nerwowy, ale chyba jeszcze poczytalny do stopnia niezbędnego przy uchwalaniu ustaw.

Dziś mówi się, że reforma rolna **nie może być wykonywana** — pół roku temu mówiło się, że **jest**

niewykonalna. Postęp w pojęciach o reformie zawdzięczać należy dr. Kiernikowi — obecnemu prezesowi G. U. Z., a referentowi ustawy o reformie agrarnej w dniu 15. lipca 1920 roku.

—o—

Z DZIEJÓW DWUSOBOWOŚCI MARSZAŁKA.

Warszawa. (PAT). Na posiedzeniu konwentu seniorów, któremu przewodniczył marszałek Trąpczyński, zwrócił się p. Rataj do marszałka z zapytaniem, ile prawdy jest w rozsiewanych przez niektóre dzienniki pogłoskach, jakoby pan marszałek w rozmowie z prezydentem gabinetu domagał się oficjalnie usunięcia obecnego prezesa Gł. Urzędu ziemskiego z jego stanowiska. Pan marszałek oświadczył, że pogłoski te są z gruntu fałszywe, albowiem opinię swą o obecnym prezesie Gł. Urzędu ziemskiego wyrażał jako **poseł** i żadnym słowem nie dał do zrozumienia, jakoby przenawiał w swoim charakterze urzędowym jako marszałek Sejmu. Z kolei poseł Dębski poruszył sprawę wykonania uchwały Sejmu wileńskiego. Po krótkiej dyskusji uchwalono wezwać rząd do natychmiastowego przedłożenia wniosków w tej sprawie.

Z Wileńszczyzny.

Z SEJMU WILEŃSKIEGO.

Wilno. (PAT.) Na wczorajszym po południowym posiedzeniu sejmu wileńskiego przyjęto następujące wnioski:

Wniosek w sprawie rozwiązania sejmu wileńskiego: Marszałek ogłosi sejm za rozwiązany w jednym z następujących wypadków: 1) Na mocy uchwały sejmu w Wilnie. 2) Na mocy uchwały sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. 3) Po przeprowadzeniu na ziemi wileńskiej wyborów do sejmu Rzeczypospolitej, albo po przyjęciu delegacji w skład sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wniosek w sprawie dekretów, interpelacji i wniosków o charakterze ustawodawczym: Wysoki sejm uchwalić raczy: Wszystkie dekrety wydane przez gen. Żeligowskiego, prezesa tymczasowej komisji rządzącej, oraz zgłoszone wnioski o charakterze ustawodawczym odesłać się do sejmu ustawodawczego Rzeczypospolitej Polskiej.

Wniosek w sprawie odroczenia sejmu: Z dniem wyjazdu do Warszawy sejm wileński odroczy swe posiedzenia aż do oznajmienia przez marszałka.

Wniosek w sprawie przeprowadzenia wyborów na wileńszczyźnie: Sejm wzywa władze Rzeczypospolitej Polskiej do natychmiastowego przeprowadzenia wyborów w ziemi wileńskiej do sejmu Rzeczypospolitej.

Wilno. (PAT.) Początek posiedzenia o g. 1.45.

P. Chomiński (Odrodzenie-Wyzwół.): Wczoraj zgłosiło nasze stronnictwo wniosek o przyspieszenie reformy rolnej, ponieważ jednak treść wniosku nie podobała się prawicy, przeto opuściła ona salę i wskutek braku quorum sprawa poszła w odwłokę. Przypominamy, że w myśl dekretu gen. Żeligowskiego ustalono zasady reformy rolnej. Urzędy przygotowały się już do pracy, z niewiadomych jednak przyczyn reforma rolna rozpoczęto wykonywać w ograniczonym zakresie tylko w stosunku do majątków rosyjskich i częściowo rządowych. Majątków prywatnych dotąd nie parcelowano. Nasz wniosek żąda, aby prawo było wykonane. Prosimy wysoki sejm o uchwalenie nagłości mego wniosku.

Nagłość wniosku uchwalono. Sejm uchwalił następnie przesłać do sejmu ustawodawczego Rzeczypospolitej wnioski w sprawie nadania ziemi zdemobilizowanym, w przedmiocie aktu amnestyjnego i wniosek skierowany do tymczasowej komisji rządzącej z prośbą o wydanie dekretu o zajęciu i użytkowaniu lasów prywatnych i rządowych w celach odbudowy.

Po 10-minutowej przerwie sekretarz odczytuje tekst wniosku konwentu seniorów w sprawie

techniki wyboru delegacji do sejmu warszawskiego, poczem przystąpiono do głosowania.

SKŁAD DELEGACJI.

Wilno. (PAT.) Skład delegacji jest następujący: Z listy 1-szej ks. Olszański, Bańkowski, Raczkowski, Zwierzyński, Czarnowski, Brzostowski, Kłyszewski, Lisowski, zastępcy: Sołowiej, Surwiłło, Klejewski, Dubicki, Szadurski, Talatyn, Orehwo i ks. Świerkowski, z listy 2-giej: Krzyżanowski, Uziebło, Chomiński, Abramowicz, Zasztowt, Mickiewicz Antoni, Milewicz, zastępcy: Wędrzigołski, Achramowicz, Helman, Świechowski, Bagiński, Milewicz Kazimierz, Żebrowski, z listy 3-ciej: Szabowicz, Małowieski, Zalewski, Kuiesza, Jachewicz, zastępcy: Nusbaum, Rożnowski, Bernacki, Giergacz, Rutkowski.

Sekretarz Ostrowski odczytał następnie odezwe prezydium komitetu budowy pomnika Adama Mickiewicza, a pp. Krzyżanowski i Zasztowt zachęcali sejm do składania datków, poczem przemówił marszałek następująco:

Prace nasze zostały skończone po wielu trudnych obradach. Okazaliśmy dobrą wolę i przyjęliśmy uchwałę jednomyślnie. Jutro przedstawicielstwo nasze, które wyjeżdża dziś do stolicy Rzeczypospolitej, w sposób prawny załatwi sprawę Ziemi Wileńskiej i Rzeczypospolita w najbliższej przyszłości obejmie ziemię naszą w sposób prawny. W chwili zamknięcia naszych prac muszę z całą siłą podkreślić nasze mocne stanowisko. Wola nasza jest niezłomna i wszyscy ci, którzy chcą, żeby ta sprawa była załatwiona, muszą naszą wolę uszanować. Uchwałę, którą przyjęliśmy tak jednomyślnie, ponownie **jednomyślnie zrealizujemy**.

Po tych słowach marszałek zamknął posiedzenie.

NACZELNIK PAŃSTWA W BRZEŚCIU LIT.

Brześć Litewski. (PAT). Dziś rano przybył tu Naczelnik Państwa, witany na dworcu przez wojewodę poleskiego p. Romera i dowódcę G. O. K. gen. por. Krajewskiego. Po przyjęciu raportu Naczelnik Państwa przeszedł przy dźwiękach hymnu narodowego przed frontem kompanii honorowej. Przed dworcem kolejowym powitał Naczelnika Państwa prezydent miasta Niemcewicz, wręczając mu chleb i sól. Na powitanie Naczelnika Państwa przybyli członkowie Rady miejskiej, przedstawiciele władz cywilnych, duchowieństwa wszystkich wyznań, delegacje włościan i stowarzyszeń, oraz szkoły i straż ogniowa. Po odbyciu 10-minutowej konferencji z wojewodą, Naczelnik

Państwa odjechał do twierdzy. Zgromadzeni na drodze publiczność witała Naczelnika Państwa okrzykami: Niech żyje.

—oo—

Wiadomości telegraficzne.

Niepodległość Egiptu. Gen. Allenby, komisarz wielkobrytyjski Egiptu, wydał dekret ogłaszający zniesienie protektoratu angielskiego nad Egiptem i proklamujący Egipt państwem suwerennym i niezawisłym. Prowizoryczny status quo w sprawie obrony Egiptu, bezpieczeństwo komunikacji z imperium brytyjskiem, ochroną obcych, oraz utrzymaniu spokoju i porządku pozostaje w mocy. (PAT.)

„Orgesch“ przy pracy. Katowice. Dzienniki donoszą o nowych napadach bojówek niemieckich na Polaków. (PAT.)

Kłeska wylewów w Małopolsce.

Całemu krajowi, który nie ochłonął jeszcze po katastrofalnych skutkach ośmioletniej wojny grozi przyniatająca kłeska.

Złowrogi rząd austriacki przez cały czas nie snego panowania w Galicji myślał tylko o tem aby z kraju rzekomo biednego wyssać wszystko co się tylko dało. O inwestycjach w Galicji Austria myśleć nie chciała. Zabiegi Koła polskiego nie odnosiły skutku — losów kraju nie zabezpieczano wcale. Miliardyłożono na regulację rzek w Tyrolu i innych prowincjach austriackich — pomimo corocznie niemal powtarzających się wylewów w Galicji, pomimo olbrzymich szkód rząd austriacki przystąpić nie chciał do regulacji rzek naszych. Od ognia, gradu i innych kłesk można się było zabezpieczyć, tylko nie od wylewów.

Galicja z powodu wylewów ponosiła straty niepowetowane, marniał dobrobyt, a tysiące włościan z powodu ruiny kompletnej emigrować musiało z kraju. Wojna długoletnia dokonała reszty, nastąpiło zniszczenie kraju i powszechne jego obżenie. Grunta przez szereg lat stały odłożone, a gdy nareszcie dzięki zabiegom usilnym doprowadzono do tego, że umożliwiono uprawę roli — przychodzi katastrofa wylewów i grozi nowa ruina.

Niewątpliwym, że na pierwszą wiadomość o kłeskach wylewów w Małopolsce rząd zajął się tą sprawą należycie i przystąpi niezwłocznie do regulacji rzek. Sprawa ta jest pierwszorzędnej wagi. Inaczej grozi nam fala drożyzny — głód i nędza.

Straszna powódź.

Na Wiśle ruszenie lodów nastąpiło w noc 26. lutego. Poziom wody po pęknięciu lodów podniosi się nagle o 2 m. 50 cm. Spiętrzone zwaly lodów, sunące z niesłychanym łoskotem zerwały kilka prześel mostów wojskowych, znajdujących się na Wiśle pod Bielaniami, Legiem i Mogilą. Rzeka wolną jest od lodów na przestrzeni od Oświęcimea aż do Niepołomic. Kry zatrzymały się dopiero pod Niepołomicami, tworząc zator 5 m. Tutaj wystąpiła Wisła z brzegów, zalewając zwłaszcza pola, położone na lewym brzegu dawnej Kongresówce. Uległy także silnemu uszkodzeniu młyny wodne. Ogromne kry na wąskiej przestrzeni poobrywały brzegi. Obecnie woda opada.

Splywające lody na rzekach: Dunajec, Wisłoka i Biała zerwały mosty. Skutkiem tego komunikacja na wschód od Dunajca z resztą Małopolski przerwana. Ponieważ lody na rzekach górskich, dalej na Dunajcu i Wisłocy nie spływały, grożą jeszcze dalsze powodzie.

Zdarzyło się też kilka wypadków, które ciągnęły za sobą liczne nawet ofiary w ludziach.

Z Sądcezyzny donoszą o jednym z podobnych wypadków. Oto kładka, rzucona przez Popielnie wytrzymała potężnego naporu lodów w silnym miejscu załamała się i runęła z kilkumetrowej wysokości w odmet rzeki. Znajdujący

Kradzieże i włamania. Z mieszkania Izzy Grundstein przy ul. Kurkowej l. 8. skradziono futro, wartości 1 miliona mk. Pod zarzutem tej kradzieży aresztowano Pelagję Zazulę. — Do mieszkania Wiktora Jägermanna przy ul. Snopkowskiej l. 38. włamali się złodzieje i skradli garderobę, wartości 314.000 mk. — Z mleczarni przy ul. Sykstuskiej l. 20. uprowadził któryś z kupujących kozę Wittmana Leona. Kozę tą już mleka nie daje.

całej Polski.

(n) Zjazd przedstawicieli uzdrowisk i zdrojowisk polskich odbędzie się w Krakowie 10. i 11. marca w sali krakowskiego towarzystwa lekarskiego.

Zebrania, odczyty i widowiska.

„Czecho-słowacka młodzież akademicka, jej życie i organizacje”. Odczyt pod powyższym tytułem wygłosi staraniem Czytelni akademickiej dr. Rudolf Kauscher, asystent uniwersytetu w Pradze, studjujący obecnie na tutejszym uniwersytecie historję prawa polskiego pod kierownictwem prof. Balzera i prof. Dąbkowskiego. Odczyt odbędzie się we własnym lokalu Czytelni akademickiej, Dom akademicki, ul. Łozińskiego 7. 4. bm., sobota, o g. 8 wiecz. Wstęp 50 mk., dla młodzieży akademickiej 20 mk., dla członków Czytelni akad. wolny.

Wieczory literacko-artystyczne „Życia”. Komisja literacko-artystyczna „Życia” niezal. akad. młodz. soc. urządza w sobotę, 4. bm. o g. 7. w. w sali Muzeum Przemysłowego „Wieczór autorski” B. Dana, J. Iwaszkiewicza, Z. Kosidowskiego i J. Stura. Recytować będzie p. H. Barwiński. — Tym wieczorem autorskim inauguruje komisja literacko-artystyczna „Życia” szereg wieczorów. W najbliższym czasie odbędą się następujące: Ludwik Lilke: Zagadnienie plastyki współ-

czesnej (z przeźrocami). Wieczór poświęcony twórczości Tadeusza Micińskiego. Seweryn Zausmer: Rabindranath Tagore. Artur Marja Swinarski: Problemy nowej techniki teatralnej.

O szkołach rycerskich. Dnia 2. marca, tj. we czwartek o godz. 18 odbędzie się w sali Ogólna oficerskiego przy ul. Fredry 1 staraniem lwowskiego Koła Tow. wiedzy wojskowej odczyt por. Stanisława Jabłońskiego pt. „O szkołach rycerskich, czyli wojskowych w Polsce w ciągu dziejowym”. Wstęp wolny, goście mile widziani.

Polskie Tow. Politechniczne urządza cykl odczytów pt. „Problem nowoczesnego stylu w architekturze polskiej”, które wygłoszą o godz. 6:15 wieczór w sali Towarzystwa (Zimorowicza 9): dn. 7. marca (wtorek) prof. W. Minkiewicz; dn. 8. marca (środa) dr. J. Piotrowski; dn. 14. marca (wtorek) prof. Wł. Klimczak. Goście wprowadzeni przez członków mile widziani.

Z Towarzystwa prawniczego. W sobotę 4. i w piątek 10. bm. o godz. 6 i pół wiecz. w lokalu Komisji kodyf. (ul. Mikołaja 4, II p.) wygłosi radca I. Korzeniowski odczyt pt.: „Z przeszłości Galicji”: 1) Stosunki pańszczyźniane; 2) Po roku 1846.

Lwowskie Tow. lekarskie. Posiedzenie naukowe odbędzie się w piątek 3. bm. o godz. 6 w poliklinice. Pokazy: dr. Lukasiewicz: Przedstawienie przypadków skórnych; dr. Węglowski: Oesophagoscopia. Wykłady: dr. Wiczowski: „O wczesnem rozpoznaniu gruźlicy płuc”; dr. Ostrowski: „Nowoczesne sposoby leczenia ran”.

Wykłady o chorobach wenerycznych. Staraniem Tow. higienicznego wygłoszą w sali kinoteatru „Lew” dr. Hojnacki i dr. Krzemicki wykłady „O higienie życia płciowego i chorobach wenerycznych”, połączone z pokazem licznych przeźroczy i obrazów kinematograficznych. Pierwszy wykład dr. Krzemickiego (dla mężczyzn) odbędzie się w niedzielę 5. bm., drugi dr. Hojna-

ckiego (dla kobiet) w niedzielę 12. bm. Początek obu wykładów o godz. pół do 12.

W Związku Nankowo-literackim mówić będzie we czwartek, 2. bm. prof. Jan Gw. Pawlikowski na temat: Prometeizm w Królu-Duchu. Wykład ilustrowany będzie odczytaniem kilku ustępów poematu przez p. Michała Pawlikowskiego. Początek o g. 8. w. Wstęp dla gości 50 mk. Sala Tow. politechn., ul. Zimorowicza 9.

Niespodzianka. Piekarz tutejszy Kostner przy ul. Lwowskiej 36 dla odbiorców swoich dostaje premję bezpłatną. W chlebie z jego piekarni znajdują się od czasu do czasu sznurki rozmaite i nieci.

Towarzystwo „Franco-Polonaise” dawniej „Galicia” złożyło Mk 100 000 na rzecz repatriantów oraz Mk. 50.000 na rzecz Miejskowego Czerw. Krzyża za pośrednictwem p. Marji Loewensteinowej.

Nadesłane.

OLSKIE 2-SERJOWE arcydzieło kinematograficzne STRZAŁ Scenarjusz BELMONTA w opracowaniu A. ZACÓRSKIEGO. I. SERJA. Dramat z życia plutokracji powojennej wiel. przemysł. w 6 aktach pl. IGRASZKI LOSU „Kopernik” „Marysienka”

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 1 marca

ROZBUDOWA SIECI TELEFON. W POLSCE.

Polska spółka akc. telefonów powstała w Warszawie. Przed kilku dniami podpisana została umowa między minist. skarbu a szwedzkim towarz. telefonów „Cedergren”, które wnoszą jako swój udział do nowej spółki sieć telefonów warszawskich, ocenioną na 15 milionów kor. szwedzkich. Skarb Rzeczypospolitej Polskiej wniósł jako swój udział istniejące linie telefoniczne, ocenione na 8 milionów fr. francuskich. Tow. „Cedergren” obowiązało się nadto wnieść 8 milionów franków franc. na rozbudowę sieci telefonicznej w Polsce, która ma się rozpocząć natychmiast i być zakończoną w ciągu 5 lat. Kontrakt zawarto na 25 lat, rządowi jednak polskiemu przysługuje prawo ryna 8 milionów fr. francuskich. Tow. „Cedergren” uczestniczy w 3/7, a skarbu polski w 3/7 kapitału, a jedna 7-ma oddana będzie na sprzedaż. Akcje emitowane będą po 1000 fr. francuskich.

O zamierzonym założeniu tej spółki donosiłszy już przed kilku miesiącami.

Spodziewać się należy, że szwedzkie Towarzystwo zabierze się racjonalnie do sprawy i że telefony w krótkim czasie funkcjonować zaczną prawidłowo. Dotychczas niestety, szczególnie telefon międzymiastowy funkcjonuje bardzo marnie.

+ U. S. Steel Corporation. (v.) O wielkości i potędze tego, jednego z największych przedsiębiorstw amerykańskich, obejmującego cały trust stalowy, świadczą wymownie cyfry. Dochód w r. 1920 wynosił 177 milionów dolarów, a po potrąceniu amortyzacji i procentów obligacyjnych czysty zysk przedstawiał sumę 110 milionów dolarów. Rok 1921 był gorszy, wobec złej konjunktury. Dochód wynosił tylko 92 milj., a czysty zysk 36 milj. Wobec wypłacenia i za ten rok obowiązkowych dywidend, bilans zamknięto faktycznie 14 milionowym deficytem.

+ Zapasy złota. (v.) Wedle ostatnich obliczeń na 1. stycznia br. zapasy złota w Stanach Zjednocz. przedstawiały wartość 3.656.986.350 dolarów, czyli podwoiły się w ostatnich 10 latach (w 1912: 1.797 milionów).

+ Praca w tartakach. (v.) Rozporządzeniem rady ministrów z dnia 3. II. br. zezwolono na pracę w tartakach w porze nocnej i utrzymanie ich w ruchu bez przerwy w ciągu 6 dni tygodnia przez wprowadzenie 3 zmian robotników. Odnosne zezwolenia wydawać będzie inspektor pracy właściwego obwodu. (D. U. nr. 14 poz. 93).

+ Przepisy dla aptek. (v.) Ostatni Dziennik ustaw (nr. 11) podaje ważne rozporządzenie ministra zdrowia publicznego w przedmiocie wydawania z aptek środków leczniczych, oraz określenia ich ceny.

+ Wagony z cementu. (v.) W Niemczech zbudowano ostatnio wagony towarowe z cementu. Wykonane próby dowiodły zupełnej wytrzymałości. Ważą one wprawdzie trochę więcej od normalnych, lecz taniać i szybkość budowy przemawia za ich wprowadzeniem, zwłaszcza dla przewozu kwasów i produktów chemicznych, które nadwężają żelazo.

+ Lwowska giełda zbożowa z dnia 1. III. Popyt za zbożem twardym, podaż słaba z powodu utrudnionej komunikacji. Transakcje w mące żytniej i pszennej. Ceny znacznie wyższe. Tendencja zwyżkowa i usposobienie ożywione. Następne zebranie 3. III. o 11 przedpoł. Pszenica krajowa 74/75: 14.500—15.000; żyto małop. 69/70: 9.500—9.700; jęczmień młp. pastewny: 8.000—8.200; owies młp.: 8.500—8.700; hreczka: 9.600—10.000; mąka żytnia 70 proc.: 13.800—14.000; mąka żytnia 60 proc.: 14.900—15.200; mąka pszenna 60 proc.: 20.004—20.500; mąka pszenna 50 proc.: 22.500—23.000; mąka pszenna 40 proc.: 24.700—25.000; otręb pszenny: 6.000—6.20; otręb żytni: 5.800—6.100; makuchy lniane i konopne: 9.500—10.000. (AW).

+ Z giełdy warszawskiej. Warszawa. (Fol. wł.) (G.) W dziale dewiz osłabiona tendencja przy znacznem zaofiarowaniu. Na rynku papierów dewizowych usposobienie niezmiernie przy kursach słabszych. Papiery lokacyjne bez zmiany.

Kursa giełdy lwowskiej.

Z = ządają, T = transakcje. Zresztą: płaca.

Table with 4 columns: A) Akc. bank., B) Akc. przem., 1 marca, 1 marca. Lists various stocks and their prices.

Table with 6 columns: Kursy walut, Lwów — 1 marca 1922, Warszawa dnia 1. marca, Zurych dnia 1 III., Berlin dnia 28 II., Wiednia dnia 28 II. Lists exchange rates for various currencies.

UWAGA: „P” oznacza kursy poprzednie, ostatnio notowane.

ZAPISKI.

Artur Schnitzler, ceniony i u nas pisarz wie-
deński, autor „Anatola”, „Młodego Medarda” i
tych innych sztuk obchodzi 60-letnie urodziny.
Schnitzler jest z „fachu” lekarzem i jako lekarz
zajmował się neurozą, parzył się z hipnotyzmem i
jak jego kolega, słynny dr. Z. Freud, wiele po-
święcił badań kwestji seksualnej, a czyniąc ją
główną i jedyną osią swych tak wziętych sztuk,
chętnie przedstawiał biyski i burze życia jako
maski seksualizmu, jako zgrzyty hamulca. zło-
żonego na ten potężny ped. — Niech nam wolno
będzie przypomnieć, że rada honorowa oficerska
c. k. dywizji obr. kraj. po pierwszych dziełach dr.
A. Schnitzlera uznała go niegodnym piastowania
szarży rezerwowego „asistenzarzją” i odjęto mu
srebrną „szternę” z czarnego kołnierza.

Ibsen napisał znowu dzieło! Pisma kopenh-
skie donoszą, że w pewnym kółku spirytystów
znajduje się medium, Worweżka Paulina Frisch,
której „duch” Ibsena dyktuje dzieło swe po-
śmiertne, jak nieboszczycy Ochrowicz i Grze-
gorz VI. pani Domańskiej w Warszawie.

KRONIKA SPORTOWA.

Zawody narciarskie o mistrzostwo Polski
i Armji. Sekcja narciarzy „Czarni” urzędują z po-
lecenia D. O. K. Lwów i Polskiego Związku nar-
ciarskiego zawody o mistrzostwo w dniach 4—6.
brn. w Worochcie. Wyjazd ze Lwowa we czwar-
tek 2. brn. o godz. 23. Zgłoszenia do zawodów i
na kwatery przyjmuje i informacji udziela Oddz.
III. D. O. K. we Lwowie oraz p. dr. Zygmunt
Racker, ul. Rutowskiego 8 od godz. 18.30—19.30.

OGŁOSZENIA.

kompletny 8-konny garnitur młocarniany
lokomobila Claytona z pasami, zupełnie do użytku zdol-
ny, z certyfikatem, dostarczy natychmiast ze składu
RIESEL, Brajerowska 11 a.

**GRUBY, MUTRY,
NITY, OKUCIA,
ŁAŃCUCHY**

polecają: 253
KRZYSZTOF BRUN i SYN
w Warszawie, plac Teatralny

**NAJLEPSZE
NASIONA
KWIATOWE, WARZYWNE
I GOSPODARCZE**

**SKŁAD NASION: EDMUNDA
LWÓW RIEDLA**
RUTOWSKIEGO I.S.

Cenniki na żądanie wysyłam odwrotnie.

ZDOLNYM

pracowitym, uczciwym
i fachowym siłom akwi-
zycyjnym oddamy na
poszczególne powiaty

ZASTĘPSTWO

sprzedaży oliwy i smarów technicznych.
Zgłoszenia pod „POWAŻNA FIRMA”, biuro
Sokołowskiego Lwów, ul. Jagiellońska 7. 8262

**Od Administracji
„KURJERA LWOWSKIEGO”**

Upraszamy uprzejmie o jak najrych-
lejsze nadesłanie prenumeraty
na marzec 1922 r.

wraz z ewent. zaległością, celem ure-
gulowania nakładu. — Wypłata kwot
wplaconych na czeki Poczt. Kasy
oszczędn. następuje po upływie 8 do
10 dni, z tego powodu najrychlejsza
wysyłka prenumeraty jest wskazaną
w interesie szan. prenumeratorów.

10. marca 1922 r., wstrzymamy
wysyłkę „Kurjera Lwowskiego”

Na czekach lub przekazach wymie-
nić należy, na jaki cel służyć ma
nadesłana kwota: prenumerata, ogło-
szenie, składki.

Cena prenumeraty wynosi:

We Lwowie miesięcznie do odbierania w administracji Kurjera Lwowskiego	440 m.
We Lwowie z odnośzeniem do domu	500 m.
Z przesyłką pocztową w całej Polsce	500 m.
Zagranicą miesięcznie	700 m.
Za zmianę adresu dopłaca się	10 m.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. Michał Salpeter
Lwów Sykstuska 17, ordynuje od 8-9 i od 12-6.

PRZEWODY każdego przekroju
MOTOROWE Z. NESTEL,
(Dynamodiat) Lwów, Brajerowska 12
przyjmuje również motory elektryczne i dynamo-
612 maszyny do napawy.

Wiedeński międzynarodowy jarmark

(Wiener Internationale Messe)
19. do 27. Marca 1922.

NAJKORZYSTNIEJSZA OKAZJA ZAKUPU

dla wszystkich branż, przeszło
4000 wystawców z kraju i zagranicy.

Blisze informacje co do ułatwień podróży i wskaza-
niem mieszkań przez Wiener Messe G., Wien, VII.,
Messepalast i przez honorowe przedstawicielstwa
we Lwowie: Polsko-Baltyckie Two. dla Handlu
& Transportu S. A. Pl. Śmolki 4.

NA WIOSNE!

**Ubranie męskie za 6,700 mkp. lub
Kostjum damski za 7,800 mkp.**

Zakupiwszy duży transport materiałów bezpośrednio z fabryki,
mamy możność przez czas ograniczony wysłać każdemu
paczka za zaliczenie po cenach hurtowych:

3 METRY (na damski kostjum 3 i pół metra) najnowszego
eleganckiego materiału (czysta wełna) w wyższym gatunku,
bardzo trwałego i efektownego w drobniutkich krataczkach
o wyrobie jedwabno-miękkim, niebędny dla każdego z Panów
lub Pań, którzy pragną zaopatrzyć się na sezon wiosenny
i letni w eleganckie ubranie. Kolory: granatowy, zielony, brą-
zowy, szary, popielaty, wiśniowy i kowerek angielski. —

TAKIŻ MATERJAŁ najlepszego gatunku B. na męskie
ubranie **8000 mkp.**, na damski kostjum **5280 mkp.** Również

wysyłamy kupon na **spodnie** eleganckie gładkie i w krataczki po
2500 mkp. Kupon na **spodnie** czysta wełniane, czarne tło z białymi

paszczkami (do ubrań wizer.) **4,200 mkp.** — **SZTUCZKI** na damskie
spodnie w najmodniejsze kraty lub pasy, również gładkie we wszystkich

kolorach po **2700 mkp.** — **SZEWIOTY** (damskie) najlepszego wyrobu,
zastępujące w zupełności najlepsze angielskie materiały, podwojnej szeroko-
kości we wszystkich kolorach po **1750 mkp.** za metr. — **PŁÓCIENKA**

i **ZEFIRY** kolorowe na koszule słowackie, tartuchy, ubranka dziecinne
i t. p. po **550 mkp.** za metr. — Wysyłamy natychmiast bez zadatku

poczta za zaliczeniem (płaci się przy odbiorze). Za opakowanie i prze-
syłkę dolicza się **500 mkp.** (niezależnie od sumy) **BEZ WSZELKIEGO**

RYZYKA! Kupujący nieczem nie ryzykuje, gdyż jeśli towar się nie po-
doba, takowy przymuje z powrotem i zwracam pieniądze. Zamówienia

proszę adresować **HENRYK CURIERSZTEJN, Warszawa**
Złota 21 B. — Telef. 171—28. 8285

BECZEK DĘBOWYCH (kadzie)

z byłych browarów bawarskich, pojemność pojed. beczki od 25—80 l.
razem około 6—8 tysięcy hl. L. odda po przystępnej cenie
FABRYKA KONSERW 8286

W. i ST. RADOMSCY, Pleszew (Poznańskie).

Dla zakładów rakarskich lub podobnych przedsiębiorstw pole-
2 autoklawy (kotły żelazne), na 2500 ltr. pojemności i 6 atm. nacisku, z odpowiednimi kłatkami. 8266
2 kotły żelazne, służące do odciążenia tłuszczu, na 550 ltr. zawartości i 6 atm. nacisku.
2 kotły żelazne, na 1000 ltr. zawartości i 6 atm. nacisku. —
Zgłoszenia przyjmują — — —

W. i ST. RADOMSCY
Fabryka konserw: Pleszew (Poznańskie).

Pościelel-Bielizna

kołdy, przeróbka kołder, płótna, szyfony, zefiry, materiały na bluzki, markizety, batysty, pończochy etc.
Maria Orłoś przedtem Wiktor Sedlaczek
 Lwów, Plac Kapitulny I. 3

P.T. właścicielom fabryk, gorzelń, młynów, składom artykułów technicznych
 i firmom eksportowym

8252

poleca swe wyroby jedyna Krajowa fabryka wyrobów drzewnych, a w szczególności specjalne wyroby jakoto:
DREWNIANE KOŁA PASOWE dwudzielne do transmisji wedle wszelkich wymogów.
REKOJEŚCI, RACZKI, nogi toczone i kantowe, kije okrągłe do różnych celów,
 wszelkie wyroby heblowane toczone i fryzowane, deszczułki do szczotek **wiercone**
 i niewiercone.

Przyjmuje również wszelkie zamówienia w zakres powyższy wchodzące i uskutecznia takowe w jak najkrótszym czasie po cenach konkurencyjnych wedle wzorów własnych lub też przysyłanych. — Cenniki gratis.

Fabryka „KAPESSET“ Lwów, ul. Gródecka I. 9.

Nauka i wychowanie.

WPISY

na nowy KURS
 RACHUNKOWOŚCI
 PAŃSTWOWEJ

(z uwzględnieniem nowych przepisów rachunkowych w Rz. p. pol.)

przyjmuje do 4. marca
 br., od g. 10-12 i 4-6.

Dla zamiejscowych
 nauka systemem ko-
 respondencyjnym.

KONC. PRAKTYCZNE
 KURSY KSIĘGOWOŚCI

Z. OLSZEWSKIEGO
 Kurkowa 38. 8252

Kurs taniec dla Panów
 Oficerów i Panów Aka-
 demików rozpoczynam 8-go
 marca. Dla osób starszych osobne godziny. —
 Nowicki, Pańska 16. 8254

Kurs haftu ręcznego o-
 raz naukę kroju i szy-
 eta rozpoczynam 15. marca.
 szkoła „Jolanda“, Staszica 8,
 bozna Chorążczyzny. 8304

Posady i prace.

Gimnazjum żeńskie po-
 szukuje polonisty (siki),
 Łódź, ul. Sienkiewicza 35.
 8241

Panna inteligentna poszu-
 kuje jakiegokolwiek po-
 sady. Zgłoszenie pod „A. B.“
 8305

Zarządca dóbr, w śred-
 nim wieku poszukuje
 posady. Adres: Strzy, Trybu-
 nalska 34. Niemiecykowie.
 8299

Kupno i sprzedaż.

Transmisje, koła pasowe,
 kamienie młyńskie,
 pasy, gury po cenach kon-
 kurencyjnych poleca „PILOT“
 Lwów, Batoro 4. 8183

Okazja. 3 metry sukna ko-
 loru brązowego do sprze-
 dania. Wiadomość w admin-
 stracji, Kurjera lw. 8245

Wobec zawarcia umowy handlowej pomiędzy
 Francją a Polską,

przypominam się pamięci Szan. Klienteli

DOM L. KORYTKO i S-ka, Sp. Akc.

W PARYŻU

RUE de TRÉVISE N. 45.

EKSPORT

IMPORT

**ZAKUP KOMISOWY
 PRZEDSTAWICIELSTWA**

257

TRANSPORTY

CLÉNIÉ

Wszelkich informacji udziela bezpośrednio centrala w Paryżu 45 rue de Trévise.

Różne.

Majsterka w Polsce
 Fabryka wyrobów ko-
 szarskich A. Keniewicza
 Lwów, Batoro 14. — po eca
 wazki, kołyski i łóżka
 dla dzieci, kosze, walizki, me-
 ble salonowe i ogrodowe
 w olbrzymim wyborze
 taniej jak wszędzie.

Okazyjnie do sprzedania
 frencez, kurtka i switka
 koloru szaki, na słusznego
 mężczyznę, mała skórzana
 walizka. Chorążczyzna 25,
 parter prawy. 8267

Steinhaus, Lwów
 Krasiech 18 a, po-
 leca ze składu kamieni
 młyńskie, francuskie sztuczne
 i naturalne. 601

Masiona warzywne i bu-
 raki pastewne pierwszej
 jakości sprzedaje najtaniej
 hurtownie i detalicznie firma
 J. Spett Lwów, Mikołaja 5.
 8284

Która z zamożnych
 rodzin pomoże finan-
 sowo pannie celem wyszko-
 lenia głosu. Zgłoszenia pod
 „Wdzięczność“, poste-restante
 Gordice. 8173

Nawiązę spółkę kr. wiew-
 ka z powodu zmian wo-
 jennych, z braku pomieszk-
 nia, wdowa z rodziny urzęd-
 niczej, wydoskonalona kraw-
 czyni z krojem, wyrobioną
 koncesją na Lwów. Kapitał
 i nieświadomość fachu oboję-
 tne. Zgłoszenia listowne na
 adres: Pracownia sukien,
 Wągilewicz 2, II. 8278

**Czas odnowić
 przedpłatę!**

OD 60 LAT ZA NAJLEPSZA UZNANA

ORYGINALNA

SZWAJCARSKA CAZA MLYNARSKA

MARKA REIFF-FRANCK

TRUYL GAAS

Pracownia tylko

z tej marki

POUR LE FRANCK

GENERALNE ZASTĘPSTWO NA TERENIE POLSKIE

MIEDZYNARODOWE
 PRZEMYSŁOWE

IHIG

LWÓW
 ul. Popław 12

HANDLOWE I
 TOWARZYSTWA

TELEFON
 2-413

FKA Z GERAN ODP